

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugosla-
vije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta K 120—
za četrt leta K 60—
za en mesec K 20—
Za inozemstvo celoletno K 480.

== Sobotna izdaja: ==
Za celo leto K 40—
za inozemstvo K 55—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostopna petitersta (59 mm
stroka in 3 mm visoka ali oje
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. . . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 9/9 mm K 15.
Izboja vsak dan izvešča
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase.
avstr. in češke 24.787, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Kralj Peter na mrtvaškem odru.

Proglas vlade.

Belgrad, 17. avgusta. (Izv.) Vlada je izdala sledeči proglas:

NARODU SRBOV, HRVATOV IN SLO-
VENCEV!

Njegovo Veličanstvo kralj Peter I. je umrl danes 16. avgusta ob 17.30 popoldne v svoji prestolnici v Belgradu, obkrožen od članov kraljevske vlade. Na prestol je stopil po členu 56. ustave Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander. Do povratka Nj. Veličanstva kralja Aleksandra v domovino vrši na osnovi člena 59. ustave kraljevske oblasti ministrski svet. Narod Srbov, Hrvatov in Slovencev je brez razlike imena in vere hvaležen velikemu kralju, ki je s svojim strogo ustavnim, parlamentarnim vladanjem osiguraval narodno svobodo in tako ustvaril možnost polnega razvoja narodne sile za izvršitev velikih nacionalnih ciljev in nalog. Pod njegovo vlado je postala kraljevina Srbija s svojimi svobodnimi institucijami in s svojo jasno začrtano nacionalno politiko privlačna sila za narod, kateri je živel in trpel pod tujo oblastjo in je pričakoval od Srbije svoje osvoboditve. Nikdar, v vsem času svojega s slavo venčanega življenja ni izgubil kralj Peter iz vida največji narodni ideal: Osvoboditve in ujedinjenosti vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v veliko nacionalno državo. Kot kralj je posvetil vse svoje napore oživetju tega narodnega ideala. Z njim je skupno delal in se boril, z njim je skupno trpel v pregnanstvu. Dožal je slednjič, da se njegova vojska ne samo zmagovito vrne v svojo zemljo, ampak da obenem z junaškim poletom osvoboditve iz tujega jarma vse Srbe, Hrvate in Slovence in jih ujedini v eno državo. Neustrašenost in hrabrost kralja v najhujših časih velike narodne borbe, njegova vzvišena strpnost in samozatajevanje v časih težkih narodnih izkušenj bodo ostali kot svetli primer in vzgled kasnejšim rodovom, ki bodo črpali iz njih novo moč.

Velikemu kralju, ki je z brezprimerno ljubeznijo ljubil ves narod, oddolžimo se dostojno s tem, da se zberemo vsi okoli njegovega prestola, na katerega je sedaj stopil njegov sin, vzgojen v idejah svojega roditelja in utrjen v velikem boju za osvoboditve kot njegov prvi borilec in vrhovni komandant naše hrabre vojske.

Slava kralju Petru!

Živel kralj Aleksander!

Belgrad, 16. avgusta 1921.

Sledijo podpisi vseh ministrov.

Proglas vojnega ministra.

Belgrad, 17. avgusta. Naredba ministra za vojno in mornarico št. 37.413 od 16. avgusta t. l. vsej vojski in vojni mornarici:

Kralj vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, Nj. Veličanstvo Peter I. Karagorgjevič je umrl danes, 16. t. m. ob 17.30 v svoji prestolnici v Belgradu. Na prestol je stopil po členu 56. ustave Nj. Veličanstvo kralj Aleksander. Plemenito srce sivega kralja, ki je bilo 77 let v nepresegljivosti, enaki ljubezni za vsa tri plemena enokrvnega našega naroda, je danes prenehalo biti. Njegova plemenita duša se je povzpela v nebeske višine k prestolu Najvišjega. Junaki, sinovi rodovitne Šumadije plakajte, ker je umrl prvi, najizvrstnejši sin Šumadije. Sinovi kršne Hercegovine in Črne gore, divne Dalmacije, trde Krajine in Bosne ponosne, plakajte, ker je izdahnul Peter Mrkonjič. Junaki, sinovi lepe Makedonije, plakajte, ker je umrl vaš osvoboditelj. Junaki, sinovi ponosne Hrvatske, dične Slovenije, rodovitne Slavonije, ravnega Srema, Bačke in Banata, plakajte, ker se je za vedno utrnula duša

velikega kralja, ki vas je, vedno razdvojeno, združil v skupnem objemu. Junaki, vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, točite solze, ker je izdahnul sivi, veliki kralj, ki je z vašimi dedi in očeti z nečutenimi mukami in v ljutih borbah s sovražniki ustvaril svobodo nove domovine vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev! Zastavite svoje solze in molite Boga, junaki, za pokoj duše velikega kralja Petra I. Karagorgjeviča, in v splošni globoki žalosti vsega našega troimenega naroda se združite še trdnješe z njegovim naslednikom Nj. Veličanstvom kraljem Aleksandrom Karagorgjevičem! Svečan spomin in slava blagopokojnemu kralju Petru! Naj živi Nj. Veličanstvo kralj Aleksander! Podpis: Minister vojne in mornarice in častni pobočnik Nj. Veličanstva kralja: general Zečević.

Razpored pogrebni svečanosti.

Belgrad, 17. avgusta. Državni odsek za pogreb Nj. Vel. kralja Petra je izdal nastopni program: 1. Smrt Nj. Vel. kralja se objavi v prestolnici s topovskimi streli vsake četrte ure od 6. do 18. od časa smrti pa dokler se vlak s smrtnimi ostanki kralja ne odpelje v Topolo. 2. Splošno narodno žalovanje se začne z današnjim dnem in se bo doba žalovanja objavila pozneje. 3. Smrtni ostanki Nj. Vel. kralja se bodo po balzamiranju in opremi prenesli 17. t. m. v saborsko cerkev, kjer bodo položeni od 18. do vstetega 21. avgusta. Častno stražo bodo tvorile vse komande, oblasti in zavodi belgrajske posadke. 4. Ves čas od 18. do vstetega 21. t. m. bo v cerkev prost vstop v času od 8. do 12. in od 14. do 22. ure. Vhod bo pri južnih vratih, izhod pa pri severnih vratih. 5. V ponedeljek, dne 22. t. m. se bo truplo Nj. Vel. kralja po cerkvenem opravilu slovesno prepeljalo iz saborske cerkve na železniško postajo, od tam pa z vlakom do Mladenovca in potem z avtomobilom v Topolo, kjer se bo položilo v družinsko rakev in kraljevi zaobljubljeni cerkvi na Oplencu.

Odredbe škofijskega ordinariata.

Ljubljanski škofijski ordinariat je povodom smrti kralja Petra I. izdal posebno žalno izdajo »Škofijskega lista« s sledečo vsebino:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter I. je včeraj, 16. avgusta, ob polsedstih popoldan po dolgi in težki bolezni, ki mu je nalagala mnogo trpljenja, v 78. letu svoje starosti in v 18. letu svojega vladanja umrl.

Slovenci katoličani kot zvesti državljani države ujedinjenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev žalujemo ob krsti našega prvega kralja iz narodne dinastije Karagorgjevičev ter izražamo svoje srčno sočustvovanje Njegovemu Veličanstvu našemu novemu kralju Aleksandru. Hkrati prosimo Boga, naj potolaži, podpira in blagoslavlja našega kralja in našo vladarsko hišo ter da rast in moč in mir naši državi v splošni blagor ter časno in večno srečo vseh njenih državljanov.

Odrejam sledeče:

1. V vseh župnih in drugih duhovniških cerkvah škofije naj se razen po prejemu sporočila o smrti kralja (odlok škof. ordinariata z dne 16. avgusta 1921) zvoni na predvečer pogreba Njegovemu Veličanstvu po Avemariji in na dan pogreba pred cerkvenim obredom, določnim pod naslednjo točko, z vsemi zvonovi pol ure.

2. Na dan pogreba Nj. Veličanstva naj se ob primerni uri opravi v vseh žup-

nih in drugih duhovniških cerkvah sledeči obred (col. viol.):

a) Po kratkem resnem preludiju na orglah naj se odmoli ali odpoje (v latinskem ali slovenskem jeziku) psalm 50. Miserere z Gloria Patri na koncu;

b) po končanem psalmu naj se zapoje verzikel Domine exaudi . . . in Dominus vobiscum, na to oracija iz rimskega misala inter Orationes diversas št. 12.

K temu cerkvenemu obredu naj se povabijo vse oblasti in uradi kakor ob državnih praznikih.

3. Na cerkvenih oziroma župnijskih poslopih naj se izobesi žalna zastava, ki naj visi do končanega pogreba.

Žalna seja na ljubljanskem vseučilišču.

V Ljubljani zboruje vseučiliška komisija za iznaneženje vseučiliškega zakona in fakultetskih uredb. Vsako vseučilišče ima v tej komisiji po dva zastopnika. Predsednik komisije, belgrajski rektor profesor Bogdan Gavrilović, osebni prijatelj umrlega kralja, je imel v žalni seji te komisije sledeči nagovor:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter je umrl. Njegov veliki duh plava v nebeskih višinah, med nami biva samo še njegovo telo. Mi vsi vemo, kaj je naš veliki pokojni kralj izvršil za svoj narod in za domovino. Ne bom govoril o tem. O tem bo sodila zgodovina in mu bo brez dvoma odločila ono visoko mesto, katero si je sam s svojim delom izvojeval. Naglašam pa, da so velike zasluge njegovega dela v sledečem: V brezprimerni veri v Boga, v brezprimernem spoštovanju i vršenju božjega zakona, v brezprimernem junaštvu, v brezprimernem patriotizmu i v trdni veri v moč in v historično-kulturno poslanstvo svojega naroda. Štejem si v posebno dolžnost, da to naglašam med zedinjenimi sinovi enega naroda v tem domu (vseučilišču), ki je v prvi vrsti poklican, da stopa po poti, ki jo je tako jasno začrtal naš veliki kralj. Prosim vas, da v tihi molitvi zakličemo: Bog da mu dušo prosti! Mir pepelu njegovemu! Slava mu!

URADNA OBJAVA KRALJEVE SMRTI.

Belgrad, 17. avgusta. (Izv.) Ministrstvo vnanih zadev je danes uradno obvestilo vse zastopnike tujih držav o kraljevi smrti.

MASARYK SE UDELEŽI POGREBA.

Belgrad, 17. avgusta. (Izv.) Tukaj se govori, da se bo predsednik čehoslovaške republike Masaryk udeležil osebno kraljevega pogreba.

POČASČENJE SPOMINA KRALJA PETRA.

Belgrad, 17. avgusta. (Izv.) Vlada je sklenila, da se morajo ohraniti vse relikvije po pokoj. kralju Petru I. kot narodne svetinje; sobe, v katerih je zadnji čas prebival kralj Peter I., pa ostanejo v neizpremenjenem stanju.

SOŽALJE KONZULARNIH ZASTOP- NIKOV.

Zagreb, 17. avgusta. (Izv.) Tukajšnji konzularni zastopniki tujih držav so danes posetili pokrajinskega namestnika g. Juraja Demetroviča in mu izrazili sožalje povodom smrti Nj. Vel. kralja Petra I. Razposlopij, v katerih so nastanjeni konzulati, vihrajo črne zastave.

ZAPRISEGA LJUBLJANSKE GAR- NIZIJE.

Včeraj ob 9. uri dopoldne se je v vojašnici kralja Petra I. izvršila svečana zaprisega celokupne ljubljanske garnizije novemu kralju Aleksandru.

ZAPRISEGA VOJAŠTVA V ZAGREBU.

Zagreb, 17. avgusta. Danes ob 11. uri dopoldne se je zbralo v Aleksandrovi vojašnici, v kateri je nastanjen 35. pehotni polk Zrinjskega, vojaštvo vseh vrst orožja z vsemi svojimi častniki in poveljniki ter je ob prisotnosti poveljnika armije generala Pešića in poveljnika divizije polkov-

nika Tasovca položilo prisego zvestobe kralju Aleksandru.

ŽALNA SEJA ZAGREBSKEGA MEST- NEGA SVETA.

Zagreb, 17. avgusta. (Izv.) Danes se je vršila žalna seja mestnega zastopa. Sklenili so izdati proglas na meščanstvo, da razobesi črne zastave in da se udeleži v največjem številu žalnih prireditve. Koncerti, kinopredstave in vse zabave so odpovedane. Lokali se zapirajo ob 11. uri.

Ustavne določbe o prestolo- nasledstvu.

Vidovdanska ustava določa, da »v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev vladati Peter I. Karagorgjevič«. V istem členu določa ustava, »da nasleduje kralja Petra prestolonaslednik Aleksander in njegovi zakonski moški potomci po pravu prvorojenstva.«

Položaj, ki je nastal po smrti kralja Petra I., je tedaj popolnoma jasen in ne dopušča nikakih dvomov in nikakih sporov glede zasedbe prestola. Ustavotvorna skupščina, ki se je kot zastopnik celokupnega naroda in kot nosilec suverene oblasti izrekla za monarhijo, je postavila na prestol kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev Petra I. Karagorgjeviča kot prvega kralja ujedinjenega troimenega naroda in obenem določila, da mu bodi naslednik njegov sin Aleksander. Sele po smrti sedanjega kralja Aleksandra stopijo v veljavo ustavne določbe o prestolonasledstvu po pravu prvorojenstva.

Tudi način prevzemanja kraljevske oblasti je v vidovdanski ustavi natanko določen. V tem oziru določa ustava: »Če kralj umrje ali se odpove, prevzame prestolonaslednik, ako je poleten, vlado takoj in objavi to narodu s proklamacijo. V roku od 10 dni položi predpisano prisego pred Narodno skupščino. Če je Narodna skupščina prej bila razpuščena, nova pa še ni izvoljena, se skliče stara Narodna skupščina.«

Po ustavi predpisana prisega, ki jo položi kralj pred Narodno skupščino, se glasi: »Ja (ime), stupajući na Presto Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i primaajući Kraljevsku vlast, zaklinjem se svestim Bogom, da ću čuvati jedinstvo naroda, nezavisnost države i celinu državne oblasti, i da ću Ustav nepovredan držati; da ću po njemu i po zakonima vladati, i da ću u svima svojim težnjama dobro naroda pred očima imati. Tako mi Gospod Bog pomagao. Amin!«

Kralj mora prebivati po ustavnih določbah stalno na ozemlju države. Kadar pa zapusti državno ozemlje za kratko dobo, vrši kraljevske oblasti ministrski svet. Ta slučaj imamo n. pr. sedaj, ko je kralj Aleksander trenutno v inozemstvu. Kakor hitro pa se vrne, preide kraljevska oblast na njega in na njem je, da v zakonito predpisanih rokih izvrši, kar mu nalaga in predpisuje ustava.

Orlovskim odsekom!

Predsedstvo O. Z. je na žalni seji dne 17. avgusta sklenilo, da izrazi kraljevi pokrajinski oblasti v Ljubljani ob priliki smrti Nj. Visočanstva kralja Petra I. Osvoboditelja potom posebne deputacije sožalje orlovske organizacije.

Da odpove v znak žalosti v nedeljo, dne 21. avgusta vse orlovske prireditve.

Da naroči orlovskim odsekom udeležbo pri cerkvenih žalnih obredih.

Katoliškemu dijaštvu Slovenije!

Vsled žalovanja povodom smrti Nj. Visočanstva Kralja Petra I. se prireditve Slov. dij. zveze, kakor bi se morale vršiti v dneh 20.—22. odnosno 25. avgusta t. l. v Ljubljani, v teh dneh ne bodo vršile. Ker pa je zborovanje nujno potrebno, se bo isto v tem letu gotovo vršilo. Če ne prej, se vrši isto v času počitnic za praznik Vseh Svetnikov. Izkaznice za znižano vožnjo obdržite, ker bomo prosili, da ostanejo v veljavi tudi za kasneje. Enako bomo izkaznice razpošiljali še naprej onim, ki se za zborovanje še priglasijo. — O končno-

veljavnem dnevu zborovanju bo sklepal Osrednji odbor SDZ v svoji prvi prihodnji seji in sklep takoj sporočil dijaštvu.

IZ ŽIVLJENJA KRALJA PETRA.

Osební prijatelj kralja Petra nam je pripovedoval mnogo zanimivih dogodkov in prizorov iz kraljevega privatnega življenja, ki kažejo veliko pobožnost in moško poštenost pokojnega kralja.

Kralj Peter ni trpel prilizovalcev. Najboljši njegovi prijatelji so bili tisti, ki so mu iskreno povedali resnico ter ga med razgovorom iskreno opozorili: »Veličanstvo, tukaj nimate prav, motite se!« Take opazke so mu bile ljubše, kakor preveliki pokloni.

Njegova vera v Boga je bila neomajana. V prosti naravi se je rad ozrl k nebu in iz oči mu je zasijala živa vera v Boga. Jako je spoštoval cerkve kot priče vere svojega naroda; rad je stopil v hram božji in pobožno molil.

Ko so l. 1912. srbski oficirji v kraljevi družbi navdušeno govorili o tem, kako bodo srbski junaki premagali Turke, jim je kralj Peter odgovoril: »Nikar tako! Turki so tudi junaki. A mi bomo vršili svojo krščansko dolžnost, in naš Bog je velik!«

Fran Šuklje.

Poglavje o železniški politiki.

Važnost železnic za državo je priznana dogma. Naravnost se sme reči, da si današnje države brez razvitega železniškega omrežja niti misliti ne moremo. Od njega in njegove brezhibno poslujoče uprave zavisa je v prvi vrsti vojaška sila, obenem pa tudi ves prometni in narodnogospodarski razvoj dotične države. Naravno tedaj, da ima železniška politika posebno znamenitost in odvažnost.

Banalna je ta resnica, toda — ali se je mi Slovenci tudi zavedamo, ali jo »in praxi« vršimo? Žalibog, zanikati moram to vprašanje. Železniška politika je uprav »terra incognita« za našo javnost, nihče skoraj je ne pozna, živ krst se zanjo ne zmeni. Isti vtis dobiš sicer tudi v ostali Jugoslaviji, morda nikjer pa v toliki meri kakor baš v železniškem ministristvu v Belgradu, kjer bi vendar morala biti glavna naloga vseh funkcionarjev.

Z eno besedo tedaj: Železniške politike v nas sploh ni! Dokaz temu obilni članek po naših listih, mrgoleči napačnih trditve, pretiranih računov, evidentnih protislovij. Drug dokaz, da se v belgrajskem parlamentu navzlic njegovi gostobesednosti vendar nikoli ne čuje stvarna železniška debata. Tako malo politikov se namreč pri nas bavi s to prevažno stroko državnih ved, da celo tam molče o njej, kjer vendar neprestano govorijo in govorijo o tem, kar razumejo in čestokrat celo o tem, česar ne razumejo.

Toda ugovarjalo se mi bode: »Pretiravaš, saj imamo vendar toliko izurjenih, praktično preizkušenih železničarjev, železniških uradnikov in poduradnikov, le-ti bodo gotovo pojili in nadvladali železniško politiko!« Quod n e g o! Lahko si povsem verziran železniški činovnik, lahko imaš v mazincu ves obratni reglement, v glavi vse železniške tarife in predpise, pred očmi vso signalno službo — in vendar ti je in ostane železniška politika zapечатena knjiga. Po svojem bistvu je namreč železniška politika veda in umetnost o pravilni sestavi in razporeditvi železniškega omrežja, o najugodnejšem načinu finansiranja njegovih delnih prog ter o brezhibnem preskrbovanju železniškega aparata z onimi preobilnimi sredstvi in zasnovami, ki jih neoporečno potrebuje železnica in uprava njena.

Kako obsežen in kako težko umljiv je problem železniške politike, vidi se že iz tesne njegove zveze s politiko carinskih in trgovinskih pogodb. Najfinejša proračunjenja carinskih postojank se čestokrat izjalovi ter postane brezuspešno, ako mu železniška politika zastavi pot z enostavno spremembo železniškega tarifar.

Udeležiti sem že, da se naši politiki veliko premalo bavijo s prevažno to pango. In ne dovolj! Tej strokovni nedostatkosti se še pridružuje razcepljenost slovenskih strank ter absolutno pomanjkanje sleherne skupnosti v zasledovanju gospodarskih ciljev. V veliko škodo domovine in njenega narodnega gospodarstva! Uprav z žalostjo gleda slovenski volivec, kako si njegovi poslanci eden drugemu podirajo, kar je ta in oni poskušal sezidati. Gospodarske pridobitve, pred vsem pa železniške, zahtevajo neizprosno, da se zastopniki raznih političnih strank med seboj tesno zvežejo v dosego dotične zadeve, ozir. dotične železniške proge. Saj nas to uči tudi zgodovina naših železnic! Nikoli ne bi bili dobili dolenjskih železnic, da se nista v njih pridobitve pred triinšestdesetimi leti združila politična nasprotnika kakor jaz in baron Schwegl. Tako solidarno sva postopala ves čas od l. 1888. do 1894., dokler niso bile dolenjske

ske proge zgrajene in prometu izročene, da sva v vseh prizadetih ministristvih javno in svečano izjavila: »Med nama ni v tem pogledu nobene kontroverze in nobene razlike, kar poveste enemu od naju, velja tudi za drugega in kar vam eden od naju obljubi, veže tudi njegovega zaveznika!«

Tako in nič drugače pa bodo morali postopati i naši poslanci v Belgradu, ako mislijo sploh na kako železniško pridobitev, zlasti na zgradbo kake nove proge. Novinarstvo pa in njegovo občinstvo bode moralo nekako posnemati svoje zastopnike v tem oziru, seveda v kolikor to dopusti naravoslovje prizadetih gmetnih interesov. V to svrhu pa treba vsakako več zanimanja za železniško politiko, in več znanja o njej nego ga je dosihmal bila obelodanila slovenska javnost.

Z ozirom na nujno to potrebo sklenil je upravni svet Dolenjskih železnic v svoji seji z dne 12. t. m. po sebnó akcijo. Naložil je svojemu predsedniku, naj spiše in objavi kakih 6 do 7 kolikor moč poljudnih člankov o naših baš sedaj aktualnih železniških vprašanjih. Potem pa hoče omenjeni upravni svet povabiti k sebi na razgovor vse državne poslance brez razločka strank in glavne urednike, ozir. zastopnike vseh važnejših slovenskih časnikov. V skupnem razmotrivanju in stvarnem obrazloženju nameravamo kolikor mogoče razbistriti si misli, približati interese ter uglobiti dosihmal preplitvo znanje o železniški politiki ter na ta način osigurati skupno postopanje naše delegacije v jugoslovanskem parlamentu.

Misel je lepa, predstoječi članek začetek je njene izvršitve. Izročam ga javnosti, — Bog daj srečo!

Na Kamnu, avgusta 1921.

Pečuh — izgubljen.

Pečuh, 17. avgusta. (Izv.) Včeraj so imeli predstavniki naših oblasti daljši sestanek s člani razmejivne komisije. Komisija je izjavila brez ozira na naše interese in brez ozira na stališče naše vlade, da morajo naše oblasti takoj začeti z evakuacijo, ki mora biti končana do 20. t. m. Na ugovore naših predstavnikov, da nimajo še nikakih tozadevnih navodil iz Belgrada, je odgovoril angleški zastopnik Gosset, da bodo Ogri na vsak način pečujško ozemlje zasedli 20. t. m.

Pečuh, 17. avgusta. Nekateri člani medzavezniške komisije vodijo razgovore samo z višjimi madžarskimi krogi v Pečuhu, ki stoje blizu Horthyjevcev. Angleški polkovnik Gosset je baje pred madžarskimi krogi izjavil, da je Srbe pregnal dvakrat iz Koroškega in da jih bo izgnal tudi tukaj. V srbskih krogih vlada mnenje, da

bo morala naša vlada ukreniti energične službene korake, da preneha razburjanje razpoloženja prebivalstva potom takih izjav.

Budimpešta, 17. avgusta. Belgrajska vlada je že pred kratkim odposlala navodila o evakuaciji Baranje. Vojaški poveljnik v Pečuhu pa medtem še ni dobil nobene brzojavke. Radi tega se srbski polkovnik Gjorgjević ni mogel konkretno pogajati s predsednikom zavezniške komisije o evakuaciji.

Pariz, 17. avgusta. Poslaniška konferenca je vzela na znanje brzojavko o položaju v Baranji in sklenila takoj podvzeti v Belgradu korake, da opozori jugoslovansko vlado na potrebo izpraznitve mažarskega ozemlja v smislu mirovne pogodbe in jo opomni na poprejšnja opozorila o tem predmetu.

Za popolno neodvisnost Irske.

Dublin, 17. avgusta. Pri otvoritvi irskega parlamenta je imel De Valera govor, v katerem je označil predloge angleške

vlade k rešitvi irskega vprašanja kot nepravične. Irska zahteva popolno ločitev od Anglije.

Lloyd George o svetovnem vprašanju.

London, 16. avgusta. Lloyd George je v svojem govoru v spodnji zbornici razložil vzroke za ukinjenje gospodarskih sankcij in pripomnil, da morajo biti vojaške sankcije na dnevnem redu prihodnje seje vrhovnega sveta. Nato je govoril o varnosti Francije in je rekel, da je ta varnost odvisna po njegovem mnenju od treh dejstev: od razorožitve Nemčije, kar je poudarjala angleška delegacija pri vsaki priliki na sejah vrhovnega sveta, drugič od reparacij, tretjič od gotovosti, da bo vsaka država, ki bo v prihodnosti napravila kaj nepravičnega, vseeno ali uspešno ali brez uspeha, morala plačati.

Nato se je pečal ministrski predsednik

z vprašanjem Male Azije in je izjavil, da se ni prišel čas za posredovanje. Če bo ta čas enkrat prišel, tedaj bo ententa lahko začela misliti na revizije sevroške mirovne pogodbe.

Nato je opozoril na lakoto v Rusiji in zahteval za to internacionalne pomoči. Ko je govoril o vprašanju vojnih dolgov, je izrazil mnenje, da se morajo ta vprašanja rešiti potom pogodb med državami. Sedaj gre za to, da se zahteva, da sovjetska Rusija prizna svoje dolgove. Saj je svoje čase na tisoče Francozov dalo zadnji sou za pomoč Rusiji. Sovjetska Rusija mora izjaviti, da je pripravljena priznati svoje obveznosti, kar se tiče dolgov.

Kaj poreče radikalna stranka?

V nedeljo, dne 14. t. m. je priredila v Št. Vidu nad Ljubljano Samostojna kmetska stranka kmetski »tabor«. Shoda se je udeležil poleg ministra za poljedelstvo g. Pucelj, dr. Županič in dr. M. Dolenc tudi tajnik srbske radikalne stranke g. dr. Janić, ki je, kakor smo včeraj poročali, »pozdravil navzoče v imenu šumadinskih kmetov in pripovedoval, da jih je skrbelo, ko so prišli prvič v konstituantno in videli, da je za ustavo in edinstveno državo samo majhna večina. Iskali so zaveznikov, s pomočjo katerih bi se dala ustanoviti res močna in edinstvena država. Videli so takoj, da so poslanci Samostojne kmetske stranke zato najbolj pripravi. Nikakor pa niso mogli iskati zaveznikov v komunistih in klerikalcih. Komunistične poslance so dolgo časa pustili v zbornici in jih gredli na svojih prsih, toda ko so napravili atentat na regenta in Draškoviča, jih je zadela roka pravice, ki bi jih morala že zdavnaj. Podobno je s klerikalci. Dolgo časa so jih smatrali za prave predstavitelje slovenskega naroda. Sedaj pa jim je odklenkalo. Radikalci so se obrnili k samostojnejšem in z njihovo pomočjo napravili ustavo in tako ustvarili močno edinstveno državo z 1.400.000 vojaki, s katerimi lahko zatre vse komuniste in separatistične klerikalce. On je sicer duhovnik, vendar je najhujši sovražnik rimskega klerikalizma. Poziva vse na boj proti komunistom in klerikalcem.«

Tudi demokratska lista »Jutro« in »Slov. Narod« (od 18. t. m.) sta z zadovoljstvom ugotovila, da je dr. Janić ostro nastopil proti klerikalcem; ta ugotovitev dokazuje, da je »Slovenčev« poročilo bistveno točno.

Motivi, ki so vodili g. dr. Janića do tako ostrih besed proti Slovenski ljudski strank, nam niso znani. Mi tudi ne vemo, ali je nanj tako silno vplivala družba, s katero se je bil pripeljal iz Belgrada v

Slovenijo (Pucelj in tovariši), in ki ga je seveda v svojem interesu informirala o položaju v Sloveniji po svoje, ali pa si je iskal informacij o političnih razmerah v Sloveniji tudi iz objektivnejših virov. Toda to je končno njegova privatna stvar, da si išče informacij, kjer hoče, in verjame, komur mu je drago, in tudi nas bi pustile njegove besede popolnoma mirne, če bi bil on nastopil na »taboru« kot privatnik. Dr. Janić pa ni privatnik, ampak je glavni tajnik velike srbske stranke in vsled tega ni vse eno, kaj in kje on govori, in njegove besede se lahko smatrajo v javnosti tudi kot mišljenje stranke, kateri pripada in katere glavni tajnik je. SLS je v opoziciji in Srbska radikalna stranka je vladna stranka; zato imamo napram radikalni stranki svobodne roke, kakor ne moremo in nečemo dajati mi radikalom nasvetov glede njihove politične smeri. Glavni tajnik radikalne stranke g. dr. Janić pa se je v svojem govoru v Št. Vidu posluževal tako ostrih izrazov, ki gredo preko mere politične lojalnosti v strankarski borbi in je SLS podteknil tendence, o katerih mora biti tajnik narodne skupščine, ki je slišal govore in črtal oddvojeno mišljenje poslancev SLS, poučen, da ne obstoje; šel je celo tako daleč, da je SLS grozil — z vojaštvom. Vsekako bi nas zanimalo izvedeti, ali je g. dr. Janić zastopal v Št. Vidu svoje osebno stališče ali pa v smislu in po nalogu vodstva radikalne stranke!

Socialno pedagoški tečaj Slomškove zveze na Brezjah.

Zadnji dan sta predavala še tovariša gg. ravnatelj Adolf Sadar in nadučitelj Fr. Silvester. Prvi je v svojem izbornem referatu navajal vzroke zanemarjenosti in vzgoje zanemarenih. Med glavne vzroke zanemarjenosti mladine je navajal alkohol, socialno bedo, nespornost in razpor v zakonih in zlasti nemoralno življenje staršev, nepravilno vzgojo, slabo družino in psihične slabosti

otrok samih. Podal nam je iz svoje prakse način vzgoje takih otrok, izmed katerih tu navajamo le eno (referat bo itak objavljen v »Slov. Učitelju«) ljubezen! Prosil je učiteljstvo, naj tej najbolj pomoči potrebni mladini, posveča vso skrb in ljubezen. Tovariš Simon nam je tudi navedel zanimiv slučaj, kako je ravno z ljubeznivo pohvalo dvignil in rešil zanemarenega dečka. Končno je sledilo predavanje Silvestra o temi: Čigava je šola? Logično je dokazoval, da je šola staršev, ker imajo do nje pravico od Boga in ker jo plačujejo. Ni prav, ako se staršem in Cerkvi jemlje ta od Boga jim dana pravica. Katoliškim staršem gre edino katoliška šola! Dober katoličan, dober kristjan tudi dober državljani. Navaja zgled zgodovine. Morala brez vere ni nič — O! Zgledi Pariz, Italija! Z verskim idealom izgine vsak drug ideal! Obsoja nove modernizacije srednje šole in navaja zato drastične zgled. Predlaga več resolucij, izmed katerih navedemo tu le par: Krščansko misleče učiteljstvo odklanja uvajanje vseh političnih tendenc v šolo, kar se hoče pri nas doseči z uvedbo sokolske telovadbe in z ahtevamo za otroke krščanskih staršev tudi krščansko šolo. Sprejeta je bila tudi dodatna resolucija g. župnika Cudermana v tem zmislu: Svoboda nad vse! Katoliški starši naj si volijo svobodno svoje verske šole, a protikrščanski starši enako. Tako bo ustrezno na vse strani. Burno pritrdjevanje gospodu predavatelju in gospodu župniku.

Razpravljale so se na to še nekatere interne društvene zadeve, nakar je predsednik Štrukelj s kratkim zaključnim govorom zaključil tečaj. Gospod Lavtičar se je predsedniku Štruklju zahvalil za prireditve tečaja in v ovaciji, ki so mu jo zborovalci priredili se je videla velika zadovoljnost vseh udeležencev. Končno so zadoneli še harmonični akordi naše narodne himne. Mnogim udeležencem se je videlo, da jim je tečaj minul prehitro. Želja vseh pa je bila, da se tak tečaj priredi tudi drugo leto na Brezjah.

Nova grška ofenziva.

London, 17. avgusta. Dopisnik »Timesov« na maloazijski fronti poroča, da se je pričel drugi del grške ofenzive. Turki so se umaknili daleč nazaj in se umikajo še vedno brez vsakega odpora. Poveljnik zapadne armade Izmed paša pripisuje vso krivdo izdajalstvu nekaterih turških častnikov.

Politične novice.

+ Seja parlamenta. V soboto dne 20. t. m. se vrši važna seja parlamenta. Vsi poslanci se vabijo, da se gotovo udeležijo te seje.

+ Slavnosti v Prekmurju, ki so se vršile v nedeljo in na praznik povodom proslave osvoboditve Prekmurja izpod mažarskega jarma, so hoteli demokratje naravnost utajiti in so razglašali po vseh svojih listih, da se ne vrše. To je pomagalo. Pokrajinski namestnik g. Hribar se je udeležil slavnosti, ki se ni vršila; ministrski predsednik Pašić je poslal na slavnost brzojavko, ki je niso mogli dostaviti, ker slavnosti ni bilo, in zagrebški armadni poveljnik je tudi tak ignoran, ki ne čita demokratskih listov in pošilja v svet telegrame na neobstoječ naslov. — O vseh teh prireditvah, o vseh pozdravnih depešah itd. demokratje v svojem patentiranem »narodnem« navdušenju še danes — molče!

+ Na pismo g. Hribarja dr. Žerjavu glede zazidave trga Tabor v Ljubljani, katero smo objavili v nedeljo, demokratsko-liberalni listi do danes niso odgovorili niti besedice. Tudi molk je odgovor.

Dnevne novice.

— Sožalne izjave. V čakalni dvorani pri predsedništvu pokrajinske uprave za Slovenijo je razprostrta knjiga, v katero naj izvolijo stranke, ki prihajajo izraziti svoje sožalje g. kr. namestniku ob smrti Nj. Veličanstva kralja Petra I., vpisati svoja imena odnosno imena korporacij, društev itd., ki jih zastopajo.

— Žalna odborova seja »Slomškove zveze« bo dne 20. t. m. ob 3. uri v prostori tajništva, t. j. Florijanska ulica št. 7, II. nadstropje. Prosim za polnoštevilno udeležbo vseh odbornikov in predsednikov posameznih podružnic. — Predsednik.

— Javne prireditve prepovedane. Politijsko ravnateljstvo objavlja, da so radi smrti Nj. Veličanstva kralja vsi, tudi morda že dovoljeni koncerti, veselice in predstave ter sploh javne prireditve do nadaljnega nedopustne.

— S pošte. Imenovan je za poštarja poštini oficijant Francišek Ivanuš pri poštnemu uradu v Apačah. — Podeljeno je odpravnisko mesto v Senčurju pri Kranju poštini pomočnici Anici Špegličevi. — Premiščeni so: poštini oficijal Stefan Šaka iz Ljubljane v Veliki Bečkerek, poštar Av-

gust Černe iz Kočevske reke v Ljubljano k poštenu in brzojavnemu ravnanstvu, poštna oficijantka Dragica Rebuta iz področja poštne in brzojavnega ravnanstva v Sarajevu v Ljubljano, poštna oficijantka Anica Zorčeva iz področja poštne in brzojavnega ravnanstva v Sarajevu k poštenu uradu Maribor 2.

— Uvedba selske službe pri poštenu uradu Cirkovci. S 16. t. m. se je pričelo pri poštenu uradu Cirkovci dostavljanje poštne pošiljke po selskem pismonoši v naslednje vasi: Mihovci, Drgonja ves, Spodnje Jablane, Zgornje Jablane in Pongrci.

— Pošiljke z živimi čebelami se smejo pošiljati samo ekspresno.

— Gasilno društvo v Radovljici se tem potom zahvaljuje pevskeemu društvu »Sloga« za brezplačno sodelovanje pri veselici ter vsem blagoslovenim darovalcem, požrtvovalnim gospod in gospodičam, ki so s svojim trudom pripomogle k izredno lepemu uspehu prireditve. Uverjeni naj bodo vsi, da si društvo šteje v dolžnost, ostali zvesto svojim ciljem ter jim na ta način povračati njihovo dobrohotnost. — Odbor.

— Ukradena konja. Posestniku Francu Strazišarju iz Kozljaka pri Begunjah sta bila ukradena 9. t. m. dva konja.

— Nevarena tat je Franc Maček iz Dolenjega Logatca, ki je ukradel Ivi Biščakovi zavoj perila in obleke v vrednosti 1976 lir in prodal tudi drugo 1700 lir vredno ukradeno blago. Deželno zborni sodišče v Ljubljani ga je obsodilo za to v 3 mesece težke ječe.

Ljubljanske novice.

lj † Jože Piber. Včeraj popoldne se je vršil pogreb rajnega Jožeta Pibra. Sprevod je pričal o tem, kako visoko so vsi naši krogi cenili prerano umrlega. Videli smo med drugimi podnačelnika SLS, prof. Remca, ravnatelja I. drž. gimnazije dr. Novaka, od katol. tiskov. društva kanonika dr. Čekala, nadalje dr. Mihaela Opeko, zastopnike starejšinstva in vseh akademskih društev, Jugoslovanske strokovne zveze, predsednika Orlovske Zveze, člane uredništva »Slovenca« in »Novega Časaa, K. S. Z., veliko duhovščino, polnoštevilno pa je spremljala svojega duševnega voditelja k večnemu počitku mnogobrojna katoliška srednješolska moška in ženska mladina, delavci, kakor tudi veliko naše katoliške inteligence sploh. Pred krsto je korakala četa Orlov z zastavo, koračnice žalostinke pa je igrala salezijanska godba. Bil je lep pogreb, kakor za najboljšimi našimi ljudmi. Kondukt je vodil s tremi gg. duhovniki-asistenti, — med njimi profesorja dr. Levičnik in dr. Debevec — stric rajnega Jožeta, g. župnik Piber, ki je opravil nagrobne molitve za svojim dragim mečakom s solzami v očeh in ihtečim glasom. Na grobu je govoril rajnkemu v slovo v imenu krščansko-socialnega delavstva g. Komljanec, za njim pa tovariši srednješolci in zastopnik Orla. — O zadnjih dneh rajnega nam pripoveduje njegov izpovednik, P. Ramšak S. J., da mu ostanejo neizbrisno v spominu. V nedeljo se je rajnik izpovedal in sprejel sv. obhajilo s tako radostjo, kakor to more samo istiniti katoličan. Pogledal je na sv. razpelo in dejal: »Kako bi jaz mogel mirno umreti, če ne bi bil Ti preje umrl zame na križu!« V nedeljo so njegove misli začele bloditi: pripravljal se je nekam na pot... V blodečem stanju je v navzočnosti svojega prijatelja in izpovednika P. Ramšaka ter dveh usmiljenih sester s žarom govoril čisto logično dve poetični sliki: o bogatino in siromaku pred sodnim stolom. V ponedeljek je čisto mirno zaspal za večno. — O njegovem življenju in delu priobčimo črto iz peresa njegovega dobrega prijatelja.

lj Izkaznice za potovanje s sliko v vizitnem formatu se izdajajo sedaj za domačine na policijskem ravnanstvu v Ljubljani za dobo enega leta. Te izkaznice so podvržene kolkovini 50 para.

lj Marij Kogoj na zatožni klopi. M. Kogoj se je kot priča nekega pouličnega dogodka baje vmešaval v posle službojočega stražnika in se ima radi tega prestopka danes ob pol 2. uri popoldne skupno s povzročiteljem incidenta pred tukajšnjim sodiščem zagovarjati. Zagovarjal se bo sam.

lj Nove napise je nabavilo policijsko ravnanstvo za vse svoje oddelke. Napisi so izvedeni v državnih barvah in so na njih označene tudi uradne ure.

lj Društvo tobačnih trafikantov v Ljubljani vabi ponovno na sestanek dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri »Zlati Ribici«. Prosi se za obilno udeležbo. — Odbor.

lj Umrli so v Ljubljani: Angela Dragica Žitnik, rejenka, 4 mesece. — Nada Dolničar, hči trgov. družabnika, 13 mesecev. — Metod Legat, dijak trgovske šole, 16 let. — Marjan Zalelet, rejenec, 8 mesece. — Rudolf Jerše, gostavec sin, 3 mesece. — Vinko Justin, sin tobač. delavca, 4 mesece. — Matjaž Kovač, rudar, 30 let. — Ivana Rojšek, hči mestnega delavca, 2 leti. — Filipina Zablantnik, hči poš. sluga, 14 mesecev. — Ivan Vahen, železničarjev sin, 1 leto. — Ljudmila Vrečar, podnarednikova hči, 4 mesece. — Josip Mihelič, trgovec, 51 let. — Marija Ljudmila Sivka, sprevednikova hči, 6 let in pol.

lj Zdravstveni izkaz ljubljanske občine. Od 7. do 13. avgusta se je rodilo 13 moških in 11 ženskih, skupaj 24 otrok. Umrlo pa je v istem času 14 moških in 22 ženskih, skupaj 36 oseb, od teh 17 tujecev. Od nalezljivih bolezni so bili prijavljeni 3 slučajji legarja in 48 slučajjev griže.

lj Soba za dva mirna, akademsko naobrazena gospoda se išče. Ponudbe pod »Soba 2« sprejema uredništvo »Slovenca«.

lj Zgubila se je včeraj popoldne na Poljanskem nasipu črna usnjata denarnica, v kateri je bilo okoli 100 K denarja in zlata verižica z obeskom. Najditelj si denar lahko obdrži, vrne nam verižico, ki je drag spomin, v uredništvo »Slovenca«.

Ljubljanski veliki semenj

Zaščita industrijske svojine na »Ljubljanskem velikem semnju«. Minister za trgovino in industrijo je z odlokom z dne 7. avgusta 1921, Pr. br. 1118, odredil, da se prizna za predmete industrijske svojine, izložene na ljubljanskem velikem semnju v času od 3. do 12. septembra 1921, pravo prvenstva v zmislu § 60 uredbe o zaščiti industrijske svojine in § 94 do 99 izvršilne uredbe k temu zakonu. S to odločitvijo ministra za trgovino in industrijo je Ljubljanski veliki semenj priznan kot uradna razstava, dočim ima za razstavljalce t. odločitev svoj veliki pomen v tem, da jim je zagotovljena za njihove izume prvenstvena pravica ne glede na to, da so izumi javno razstavljeni in vsakomur na vpogled.

Poziv na trgovce, industrijce in obrtnike »Uradu ljubljanskega velikega semnja« kljub najvestnejšemu delu ni mogoče sestaviti popolnega seznama trgovcev, industrijcev in obrtnikov iz vzhodnih delov naše države, da bi se jih povabilo na naš semenj. Zato naproša »Urad ljubljanskega velikega semnja« vse industrijce, trgovce in obrtnike, ki imajo trgovske zveze v hrvatskih in srbskih pokrajinah naše kraljevine, da pošljejo svojim odjemalcem in trgovskim prijateljem iz teh delov naše države vabilo na poset »Ljubljanskega velikega semnja«. Potrebne tiskovine na razpolago brezplačno Urad ljubljanskega velikega semnja. V interesu stvari je, da naši pridobitni krogi omenijo v vsakem svojem dopisu, namenjenem izven Slovenije, našo prireditev s kratkim vabilom na poset. V informacijo naj služi, da se dobe legitimacije in sejmski znaki, ki upravičujejo do polovične vožnje po vseh železnicah v Kraljevini Srbiji, Hrvatski in Sloveniji v Ljubljano in nazaj in do prostega vstopa v vse sejmske prostore za celo dobo veselemnja proti predplačilu 25 din. pri Uradu ljubljanskega velikega semnja in pri sejmskih zastopnikih v vseh večjih mestih. Sejmski urad preskrbi na naročilo tudi stanovanje.

Prosveta.

pr Umetnostna razstava bratov Kraljev v Akademskem domu je izredno dobro

obiskovana, kar dokazuje, da se občinstvo za našo moderno umetnost zelo zanima. Razstava je odprta vsak dan od 10.—14. in od 16.—19. ure, na ko opozarjamo vse ljubitelje umetnosti.

Katoliški vestnik.

c Shod Tretjega reda v Mariboru. V dneh od 13. do 15. avgusta se je praznovala na slovesen način 700 letnica ustanovitve III. reda sv. Frančiška v baziliki Matere Milosti. Vsak dan so se vršile štiri pridige, ki so bile vse dobro obiskane. Prostrano Marijino svetišče je bilo vse dni polno tretjerednikov in tretjerednic ter romarjev, ki so došli od blizu in daleč. Nad vse prekrasna je bila večerna pobožnost v nedeljo 14. t. m. Po lepi romarski pridigi se je vršila po mariborskih ulicah veličastna rimska procesija, kakršne Maribor še ni videl. Procesijo je vodil č. g. provincial. Na praznik Marijinega Vnebovzetja je ob osmih imel prevz. knez in škof slovesno pontifikalno sv. mašo, zatem pa je v imenitnem cerkvenem govoru navdušil srca zbrane množice za nauke in vodila sv. Frančiška. Ob 11. uri pa se je vršilo v veliki Götzovi dvorani veliko manifestacijsko zborovanje častivcev sv. Frančiška ob udeležbi več tisočev vernega ljudstva. Govorili so č. g. p. Avgustin Campa, g. F. Žebot, ravnateljica A. Stupca in profesor J. Božovič. Zborovanje je bila krasna manifestacija, kakršne še Maribor ni videl.

c Besede, vredne katoliškega moža. O priliki Kanisijeve slavnosti v Freiburgu (Švica) je predsednik mestnega sveta Marcel pl. Weid dokazal, »da hodi sedanja vlada v Freiburgu ista pota, kakor ona vlada, ki je skupno z bl. Kanisijem utemljevala srečo Freiburga. Ljudstvu okraniti vero, je bila takrat prva skrb vlade; tudi današnja vlada je prepričana, da poleg skrbi za zveličanje duš vse drugo šele potem pride na vrsto. Zato pa deluje roko v roki z duhovsko oblastjo...« (Schw. Kirchenz.) Tako bi morali biti povsod, tako bi morali govoriti in delati vsi vodilni faktorji, ki jim je resna in blagor podanikov, blagor ljudstva.

Griža in trebušni legar in njih profilaksa.

(Sestavil dr. Pavel Janežič.)

(Dolge.)

Ker sta tedaj griža in trebušni legar zelo nevarni nalezljivi bolezni, ki zahtevata vsako leto mnogo žrtv in smrtnih slučajev, je zelo važno za vsakega človeka, da se jih zna varovati. Kot sem že prej ponovno omenil, so porta invasionis usta, skozi katera okužijo mikrobi človeški organizem. Ne vživaj tedaj nikdar, zlasti ne v poletni vročini, surove hrane! Hrana mora biti vedno dobro prekuhana; tudi ne jej poleti raznih obar in omak, o katerih veš, da ti škodujejo in povzročajo drisko! Pokvarjeno mleko je velikokrat vzrok obolenja. Ne otežuj si želodeca z nezmerno jedjo in pijačo; če si vroč in pregret, ne pij nikdar mrzle pijače, temveč počakaj, da se ohladiš! Oseba, ki ti pripravlja hrano, mora biti zdrava in snažna. Pazi, da so kuhinje in shrambe za živila snažne, da so živila varna pred muhami in drugimi mrčesi! Ne uživaj nikdar surovega ali celo nezrelega sadja! Sadni sok privablja cele roje muh, ki so morda malo preje lazile po kužnih iztrebkih in izmečkih bolnega človeka. Tudi pri pijači bodi vedno previden! Ne pij nikdar vode iz stoječih mlak in ribnikov in tudi ne vode, ki je dolgo časa tekla po zemeljski površini. Taka voda izpira iz zemlje razne gnijoče organske snovi, mrhovino, človeške in živalske iztrebke ter se pri tem okuži. Pij le vodo iz zanesljivega vodovoda ali vodnjaka! Vodnjaki, ki ne drže dobro vode, ki niso popolnoma in zanesljivo pokriti, ki so v bližini gnojišč in hlevov, so vsi sumljivi. Statistika kaže, da so bile v krajih, kjer niso imeli dobrega vodovoda, vsako leto zelo visoke številke obolenj za grižo in trebušnim legarjem; ko

pa so dobili vodovod, sta griža in trebušni legar naenkrat popolnoma prenehala. Take endemije so vsako leto razsajale v predmestjih Monakova, Berlina, Petrograda in drugod, kjer niso imeli urejene kanalizacije in zanesljivega vodovoda; enake infekcije smo pred leti opazovali v Mostah pri Ljubljani. Kakor hitro so dobili ti kraji vodovod, so obolenja popolnoma prenehala. Tudi pri letošnji epidemiji opazujemo, da prihaja največ obolenj iz krajev, kjer nimajo urejene kanalizacije in dobre pitne vode. Če tedaj ne moreš dobiti pitne, zanesljive vode, jo prevri in ohladi v snažnih in pokritih posodah in potem šele pij. Kajti vročina, če voda vre vsaj pet minut, zamori vse, tudi najbolj rezistentne bolezneške klice. Pazi le, da se voda po prevretju iznova ne okuži. Pred vsako jedjo si vedno s milom umij roke, ker je jed lahko še tako snažna in zdrava, pa jo ti okužiš s svojimi lastnimi rokami. Kadarkoli opravljaš svojo potrebo, umij si vsakikrat nato s milom roke! Če to opustiš, je tako ravnanje ne le samo na sebi gnusno, temveč postavljaš se v nevarnost okuženja. Grda je razvada nekaterih, da si grizejo nohtove, si slinijo prste pri listanju knjig, močijo z jezikom znamke pri lepljenju itd.; če tako delaš, se lahko nešteto krat okužiš. Da imamo toliko nalezljivih bolezni, se imamo večinoma zahvaliti dejstvu, ker so ljudje premalo pazljivi ter si ne umivajo rok. Ne zavijaj časopise kruha, sadja in drugih jestvin, ker stari časopisi, ki so šli skozi nešteto rok, so lahko okuženi.

Bolezen se tudi prenaša na ta način, da imajo nekateri navado, da zalivajo salato in drugo zelenjavo z gnojnico, češ, da bolje raste in da je zelenjava sočnejša; okužene salate ni mogoče na noben način zanesljivo razkužiti in taka pride potem na trg. Ne puščaj ležati odpadkov sadja in ostankov jedi, da ti po njih muhe in drugi mrčesi ne raznašajo bolezni! Skrbni, da imaš stranišča snažna, da niso stene stranišča pomazane s človeškimi iztrebki, kar se nešteto krat vidi zlasti po javnih klosetih! Glej, da imaš v njih vedno na razpolago čist klosetni papir!

Ne dotikaj se nikdar brez potrebe bolnika in njegovih predmetov! Če pa si prisiljen to storiti, umij si vsakikrat nato roke s kakim razkužilom.

Končno še nekaj navodil za bolnika. Če imaš bolnika v hiši, ga strogo izoliraj v posebno sobo, da ne pride v dotiko z zdravimi ljudmi, ter takoj pokliči zdravniška. Pomni, da je za bolnika, ki je obolel za grižo ali trebušnim legarjem, najvažnejše prehrana! Bolnik naj prve dneve pije le topel čaj in je le slinasto juho, to je na juhi zelo razkuhan riž; ne pa, kot je v nekaterih krajih navada, da dajejo bolniku suhih hrušek in suhih mesenih klobas, češ, da se mu bo driska na ta način ustavila! Pri takem ravnanju se bolniku naenkrat lahko predre stenčena črevesna stena, ki je vsa v uljesih, ter nastopi takojšnja smrt. Bolnika spravi takoj v posteljo ter mu dajaj na trebuh grelnik ali termofor. Sobo dobro zrači, a pri tem pazi, da se bolnik ne prehladi. Ne puščaj bolnika na skupno stranišče, temveč mu daj posebno posodo, njegove iztrebke in izmečke strogo razkuži s klorovim apnom; bolnikovega perila ne dajaj med perilo drugih zdravih ljudi, temveč ga posebej razkuži in operi. Bolnik naj ima svoje lastno jedilno orodje in posodo za hrano, ki jo strogo separiraj od druge posode zdravih ljudi! Kako imaš ravnanje z bolnikom nadalje, bode odredil zdravnik.

LISTEK.

Vtisi iz Goriške.

Piše Prekogorec.

III. Tujec v deželi.

V novembru bo tri leta, kar je prišel z belo zastavo v slovensko deželo, kakor da bi hotel ugotoviti, da se ga nikomur ni treba bati! Bela zastava je znamenje odkritosrčnosti, sprave, prijateljskega razmerja. Italijani so z belo zastavo prinesli v deželo prav nasprotna čuvstva in njim primerno postopanje. Niti ene pike niso napravili, da bi ljudstvo kakorkoli skušali pridobiti, še manj pa, da bi ljudstvu pripravili nov položaj, le količkaj znesljivi. Tu ne omenjam groznih persekucij, katere so morali slovenski in hrvatski inteligenti brez najmanjšega povoda pretrpeti. Neizbrisno je tisto trpljenje ostalo vsem v spominu in tisti barbarski teror, s katerim so tedaj proti našim nastopali. Toda bodi kakorkoli, vsa tista barbarstva so bila kolikortoliko razumljiva in vsaj deloma opravičljiva, ker so se dogajala v štadiju vojne psihoze, v razpoloženju torej, ki ima svoje veselje v nasilju, v krutostih, v uničevanju človeka. Toda štadij vojne psihoze je bil že davno za nami, ko je bil »Narodni dom« v Trstu zločinski pred očmi italijanske oblasti zažgan, ko je bilo središče slovenskega kulturnega življenja v Trstu porušeno in vpepeljeno; ko je brez najmanjšega povoda Italijan požgal in uničeval Domove, ki si jih je bil tekom

let naš narod za svojo izobrazbo po Istri sezidal, ko je isti Italijan zahrbtno napadal hiše slovenskih in hrvatskih duhovnikov in drugih izobražencev, uničeval njih imetje, njih same pa podil proč od naroda. In kaj se je zopet še letos o binkoštnih praznikih v Istri godilo, ko so po italijanskih rokah gorele cele vasi našega naroda!

Če se Nemcem zlodejstva očitajo, ki so jih med svetovno vojno vršili, se morajo proti Italijanom dvigniti mnogo hujši očitki: oni vrše zlodejstva med našim narodom po vojski, jih vrše iz gole perverzne želje, kako bi naš narod poseben v Istri čim prej ugonobili. To so dejstva, ki se nikdar ne bodo dala zabrisati, še menj pa pozabiti. Res je, da tistega naravnost sadištnega veselja nad porušenjem kulturnih pridobitev, nad preganjanjem kulturnih delavcev ter nad uničevanjem imetja in vsakega svobodnega gibanja pri Slovencih in Hrvatih v Primorju ne smemo očitati vsem Italijanom. Bog varuj! Lahko rečemo, da ljudstvo, posebno delavno ljudstvo na laški strani vse tiste izbruhe sovraštva proti Slovincem in pa Hrvatom obsoja; prav tako pošteno meščanstvo osobito iz trgovskih in obrtnih krogov. Tisti čini barbarstva izhajajo le iz fašistovskih krogov. Toda tudi ti krogi so italijanski! In če gospodujejo oni v deželi, so oni tisti element, ki predstavlja našemu narodu italijanstvo in njegovo kulturo. Zatorej ni čuda, da se je med naš narod zaneslo najhujše zaničevanje in preziranje italijanske kulture

sploh! Bridko jo je moralo spoznati in občutiti, in bridko jo spoznava in občuti še vedno le v luči fašistovstva. Italijani sami so krivi, da je tako...

Pa tudi sicer niso Italijani prav ničesar storili, da bi kakorkoli našli pota k srcu našega naroda. Narod, živo zaveden svojega slovenstva in hrvatstva je moral gledati, kako mu Italijani čisto samovoljno spreminjajo imena njegovih vasi in trgov v novoskovane spake in te spake: Piedicelle, Piedimelze, Udaiussina, Gracova, Tuzza, Battaglia, Plezzo itd. itd. svetu v napisih predstavljajo kot domača imena. Italijan laže! Tako kličejo narodu vse tiste spake in mu naravno jemljejo prav vse spoštovanje do tistih, ki so jih rodili. — Isti narod mora gledati, kako dobivajo ljudske šole laške napise in kako se od njegovih otrok zahteva, da se laški uče; mora gledati, kako prihajajo v njegovo sredo na železniške postaje, v finančne in orožniške straže, v pošne in brzojavne urade ljudje, ki ne razumejo njegovega jezika; mora gledati, kako ga osorno in strupeno zavračajo pri deželnih in državnih uradih v Gorici in še mnogo bolj v Trstu, kjer je vžival pod germansko Avstrijo vse pravice; mora končno tudi gledati, kako mu Italijan odreka vso možnost v izobrazbi s pomočjo domačega jezika. Šole, cvetoče šole je imel v Gorici, srednje slovenske šole, trgovske šole, obrtne šole itd., prav tako v Trstu, v Pazinu in drugod. Vsega je sedaj oropan po tisti Italiji, ki se baha s svojo sedanjo navidezno kulturo! —

In na ipoje svoje lepe pesmi ali naj se zbira h koncertu, predavanju ali kakih drugi prireditvi, vedno mora biti narod na straži, da ne prileti od kake strani kaka fašistovska bomba ali kako karabiniersko bodelo.

To je položaj, ki ga je tujec z našim narodom v deželi stvoril. Vemo, da mnogi pošteni elementi med Italijani samimi ta položaj obžalujejo. Tudi oni so brez moči. Pesti stiskajo sami nad tisto »Fece del popolo italiano«, ki se je v Trstu in v Gorici iz vseh krajev Italije sešla in ki silil njih lastne italijanske sinove, da si iščejo kruha daleč zunaj domače dežele, ker jim ga ta »fece« doma v Gorici in Trstu odjeda. Toda brez moči so. Faktum pa je, da vlada med Furlani podoben odpor proti fašistovski teroristični kliki kakor med Slovenci in Hrvati. In naravno je, da si Furlani želijo tistih časov nazaj, ki so jih pod nekdanjo Avstrijo imeli, kajti Italija, kakor se tudi njim v svojih primorskih fašistih predstavlja, je i njim pojem elementarnega odpora.

Tako teži nad našim narodom jarem brez primere. Kupa vsega gorja se je razlila nad njim: begunstvo, opustošenje domov in imovine, izguba imetka in sedaj še zasužnjenje. Naj so razmere v Jugoslaviji še tako hude, nikjer človek ne občuti bolj dobrot, ki jih svobodna država svojim članom nudi, kakor tedaj, ko živi le par dni med narodom, ki je zasužnjen. Mahnič je Jugoslavijo imenoval dar božji! Res je; idi na Goriško in spoznal boš, kako velik velik je ta dar božji. —

Gospodarstvo.

Janko Jovan.

Izvozna trgovina s prašiči.

Pri drugem zasedanju Gospodarskega sveta sem nastopil za ločeno carinjenje težkih prašičev (špeharjev) in lahkih mesnatih prašičev (peršutarjev) in to iz lahko umljivega razloga, ker bi enotna carina po komadu onemogočila vsak izvoz prašičev; kajti če moram plačati od 80 do 100 kg težkega prašiča isto carino kot od prašiča v teži 200 kg, je jasno, da mora carina neprimerno podražiti cene peršutarjev. Moj predlog ni bil sprejet, ker srbski in vojvodinski izvozniki niso mogli razumeti, zakaj naj bi se izvažali nezadostno pitani prašiči. Utemeljevali so svoje stališče zlasti s tem, da je v našem interesu pokrmiti koruzo in druga krmila, ker tako nam ti predmeti prinesejo neprimerno večji hasek, kakor pa če izvažamo koruzo in ne dosti gojene prašiče. Naših posebnih razmer, kjer so vedno prašiče gojili na meso ter to tudi upoštevali pri izbiri pasme, ti čisto na druge razmere navajeni izvozniki niso mogli razumeti. Ker s svojim predlogom nisem uspel, sem v posebni vlogi zaprosil tedanjega g. trgovinskega ministra dr. Kukovca, naj zadevo iznova premisli, ker bi bili naši prašičarji preobčutno zadeti, če obvelja večinski sklep. Prvotna določitev izvoznih carinskih tarif sicer ni napravila nikake razlike med težkimi in lahкими prašiči, vendar je kmalu poteni finančno-ekonomski komite vpeljal ločene tarife in sicer na prašiče 50 do 120 kg 80 dinarjev po komadu, na one preko 120 kg pa 200 dinarjev.

V »Beogradskem Trgovinskem glasniku« je izšel dne 11. t. m. članek, v katerem

rem belgrajski izvoznik M. K. dokazuje, da je ravno ta carinska ločitev največja ovira pri izvozu prašičev, ker manjka pri carinarnici v Mariboru strokovnih ljudi, ki bi mogli oceniti, katere živali spadajo v eno in katere v drugo kategorijo. Iz tega razloga bi naj bilo potrebno odpraviti dosedanje prakso carinjenja. Da se razume, zakaj smo bili za dvojno vrsto carinskih postavk, smatram potrebno konstatirati, da je bil sistem carinjenja na celokupno težo odklonjen in sprejet sistem carinjenja po komadu. Tako nam ni bilo mogoče predlagati drugega kot ločiti prašiče v špeharje in peršutarje. Nikakor nam ni bila namera zagovarjati sistem ocenjevanja po komadu, na kar se sedaj hudoje omenjeni dopisnik »Trgovinskega glasnika«, temveč edini naš cilj je bil doseči, da se izvoz prašičev iz naših krajev ne onemogoči. Ako so se sedaj pojavile carinsko-tehnične težave, nimamo prav nič proti tem, da se sistem ločenih carinskih postavk pri izvozu prašičev ukine, a ukiniti se mora istočasno tudi carinjenje po komadu. Nismo hoteli nikakega izjemnega stališča, nikakih posebnih koristi, temveč samo obvarovati se škode, ki je našim prašičarjem pretela. Gospodarski krogi iz drugih delov naše domovine pa morajo uvideti, da se starih stoletnih načinov gospodarstva ne da podreti, ker so pogoji za uspešno prašičerejo pri nas določeni drugi, kakor v Srbiji, Vojvodini in Slavoniji. Pri nas so in bodo prašiče gojili na meso, dočim bodo drugi kraji gojili težke špeharje. Ako so pa pri nas vse okoliščine take, da se sistema ne da preobrniti, potem bi bilo krivično z visokimi carinami sprečavati izvoz. Zato nimamo prav nič proti temu, da se prične pobirati carina od celokupne teže za izvoz priglasenih prašičev, upirati pa se moramo proti te-

mu, da bi se uvedla carinska postavka po komadu brez ozira, ali so lahki peršutarji ali težki špeharji.

Dopisnik »Trgovinskega lista« se dalje hudoje na naše veterinarsko postopanje v Mariboru češ, da »naravno v novi državi nimajo vrednosti«, ker so izdane od pokojne Avstrije. Da bi se že enkrat zenačili predpisi v vsej državi, gotovo vsak želi, dokler pa se to ne zgodi, moramo pač upoštevati predpise, kakor jih je uvedla Avstrija in naša država še ne preklicala. Zato je pa smešna konkluzija, če g. M. K. trdi, da smatra mariborska občina Srbijance »dosadnim strancima, kojih se po vsaku cenu treba osloboditi. Če bi se g. M. K. že pri prvih pogajanjih prilagodil našim predlogom, bi lahko izostala nervozna kritika, ker še enkrat poudarjeno, da ne iščemo nikakih posebnih privilegijev, temveč le enake pravice.

BORZA.

Curih, 17. avg. (Izv.) Devize: Pešta 150, Berlin 655, Italija 2565, London 2163, New-York 594, Pariz 4575, Praga 690, Dunaj 0.70, Bukarešt 710. — Valuta: Dunaj 0.58.

Dunaj, 17. avg. (Izv.) Devize: Pešta 265½, Berlin 1165, Italija 4472, London 3800, New-York 1040, Pariz 7900, Praga 1205, Curih 17475, Bukarešt 1265. — Valute: Pešta 266, Berlin 1160, Italija 4450, London 3750, New-York 1028, Pariz 7875, Praga 1205, Curih 17450, Bukarešt 1262½.

Zagreb, 17. avg. Devize: Pešta 45—46, Berlin 199½—200, Italija 750—760, London 645—674, New-York 174, Pariz 1860—1875, Praga 205—206, Dunaj 1710—1715, Curih 80—80.25, Napoleoni 585 do 595. — Valute: Berlin 198—200, Italija 740 do 750, New-York 172—173.

g Nemška Avstrija ima krog 56 milijard bankovcev v prometu.

g »Svetla«. Zadruga Gospodarska banka je prevzela konkurzno maso »Svetla« za K 3.500.000. Podjetje bo obstajalo dalje pod istim imenom in sicer v obliki delniške družbe. Poleg Zadruga Gospodarske banke bodo zastopane v delniški

družbi tudi Slov. Eskomptna banka ter jugoslovanski Kremenzky zavod za žarnice v Zagrebu.

g Vpostavitev cenilnih komisij za dohodnino. Volitve komisij članov in namestnikov se vrše po vsej Sloveniji na nedeljo dne 25. septembra t. l. Tozadevni razpis izide te dni v Uradnem listu in se prve dni septembra t. l. tudi objavi po vseh občinah na krajevno običajen način. Razglas obsega vse podatke o načinu, kraju in času volitev. Za izvršitev volitev polovice komisij članov in namestnikov so davčna oblastva (za ljubljano mesto davčna administracija, za ostale cenilne okraje pristojna davčna okrajna oblastva) sestavila volilne imenike. V imenik so vpisani po alfabetičnem redu kot volilni upravičenci vsi davčni zavezanci brez ozira na spol, če uživajo vse državljanske in politične pravice, ako jim je dohodnina za leto 1920 predpisana, odnosno se jim bo še predpisala in brez uvrstitve v posamezne volilne skupine, ker tvorijo vsi davčni zavezanci enega cenilnega okraja le eno volilno skupino. Ti imeniki bodo v času od 22. avgusta do vstevši 29. avgusta t. l. razgrnjeni ob navadnih uradnih urah v uradnih prostorih davčnih oblastev. I. stopnje na vpogled davčnim zavezancem. Vpogledati smejo imenike samo dohodnini zavezane osebe dotičnega cenilnega okraja med navadnimi uradnimi urami. Prepisovanje imenikov, oziroma naprava izvlečkov je dopustna le v kolikor ne ovira rednega poslovanja davčnega oblastva. Voliti bodo smejo samo osebe, ki so vpisane v imenike, in one, ki si izposlujejo vpis v imenike na podlagi reklamacijskega postopanja. Rok za vlaganje reklamacij se določa od 22. avgusta do vstevši 29. avgusta t. l. Vsak davkoplačevalec sme vložiti reklamacijo le za svojo osebo. Reklamacije se vlagajo pri davčnih oblastih I. stopnje in so kolika proste. O njih odloča končno veljavno delegacija. Vložitev reklamacij sama na sebi ne zavira izvršitve veljavnih volitev. Po poteku reklamacijskega roka bodo smeli davčni zavezanci vpogledati v volilni imenik še nadalje do vstevši 20. septembra t. l., ako se primerno legitimirajo, da se jim na ta način omogoči izbrati kandidate iz kroga volilnih upravičencev.

g Cevi za transport petroleja nameravajo položiti na črti Havre—Pariz. Stal bi ta načrt 85 do 100 milijonov frankov. Najcenejše ponudbe so poslane nemške firme.

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

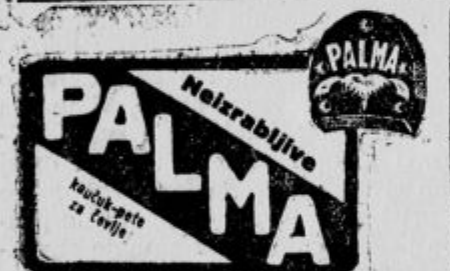
ATELJE za ČRKOSLIKARSTVO.
Pristou Filip, »Hotel Malič«.

BARVNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 3

ČRKOSLIKAR.
Bricelj Franc, Šelenburgova ul. 6.

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabjec Franjo, Miklošičeva c. 6.

KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

Kuharica, večja in samostojna, se išče za večje hotelsko podjetje. Plača in nastop službe po dogovoru. Osebe ali pismene ponudbe na pensijon Stefanijs, Frankopanska ulica 10, Zagreb. 2903

Umetno ključavničarstvo

bi se rad šel učiti 15 let star, močan fant, ki ima 2 meščanski šoli, iz dobre kmečke hiše. Naslov pri upravnistvu »Slovenec« pod št. 2859.

KONTORISTINJA

Samostojna, slovenska in nemška korespondentinja, ter zmožna stenografije in strojepisja, se takoj sprejme. — GOLOB & KO., tovarna kemičnih izdelkov, Ljubljana — Vič. 2886

Marija Mihelič, roj. Strniša naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je njen srčno ljubljani, nepozabni, predobri mož, gospod

JOSIP MIHELIČ,

trgovec,

včeraj, dne 16. t. m. ob pol 9. uri zvečer po kratki mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 18. t. m. ob 4. uri popoldne iz sanatorija »Leonšček« na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu blag spomin!

2908

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1921.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26.

KNJIGARNE
Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.

LEKARNE
»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MEHANIČNA DELAVNICA
za pisalne stroje.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

PISALNI STROJI.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

PARNA PEKARIJA
Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče štev. 5.

RAZMNOŽEV. APARATI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

ŠPEDICIJSKA PODJETJA
Uher F. & A., Šelenburgova ulica 4. (Tel. 117.)
Ranzinger R., Cesta na južno železnico št. 7—9.

SOBNO SLIKARSTVO
Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.
Žuran Martin, Mestni trg 12.

TAPETNIŠKA DELAVNICA:
Jager Franjo, Komenskega ul. 12 (Rokodelski dom).

TELOVADNE POTREBŠČINE.
Kunovar Ivan, Stari trg 10.

TOVARNA FURNIRJA,
žaga in trgovina z lesom, Podrečje, p. Domžale.

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.
Mikuš L., Mestni trg 15.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA.
Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino štev. 10. (Ceno in točno.)

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.

TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.
Erjavec & Turk pri »zlati lopati«.

Valvazorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 21.

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:
Cihlař Jos., Dunajska c. 67.

ZALOGA POHIŠTVA.
F. Fajdiča sin, Sv. Petra cesta 17.

ZALOGA VOLNENIH IN ŠVILENIH SIT.
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Trgovski sotrudnik

manufakturst, se sprejme pri tvrdki LOGAR & KALAN v Kranju. 2888

PERICO išče rodbina za dvakratno pranje na mesec. — Naslov pove uprava lista pod št. 2915.

Sprejme se

vratar

za tovarno na deželi. Prednost imajo bivši dvorni orožniki. — Ponudbe pod: »Kranjsko 2838« na upravnistvo »Slovenec«.

Inserirajte v Slovencu!

Graščinsko posestvo na Dolenskem, obstoječe iz: poleg kolodvora stoječe in v povsem dobrem stanju se nahajajoče graščine, nekaj gospodarskega posloja in približno 8 johov zemlje (polovico gozda, polovico njiv in travnikov). je po ugodni ceni naprodaj. Nadaljna pojasnila daje uprava lista pod št. 2854.

Penzionat za mlada dekleta

Dom študija in odpočitka.

Meran-Obermais, Südtirol

Villa Plonerstiftung. — Prospekti se dobe pri voditeljici gđ. Kristini Auer.

Kobila ušla. V torek zjutraj med 3. in 4. uro se je odtrgala od voza v Dravljah 8 let stara kobila rujave barve in črnih nog z malo buljo na trebuhu. Sledili so jo v megli proti št. Vidu preko tira drž. železnice. Kdor bi kaj vedel o njej, naj naznani orožništvo v št. Vidu ali šiški ali pa na ravnost lastnici Mariji Mazi, Iška vas 8, p. Studence-Ig. 2913

Raznovrstno POHIŠTVO

stanovitno, dobite po konkurenčnih cenah edino le v novo začetni trgovini s pohištvom IV. ANDLOVIC, mizar, Ljubljana, Kolizej, Gosposvetska cesta štev. 13, vrata štev. 38. 2916

Fine konjske salame

se dobijo, vsak dan sveže, po 20 K 1 kg pri Ivan Marinšek, Glince pri Ljubljani.

Hiša

v Trbovljah - Bevske se prod. Nahaja se v dobrem stanju, s 5 stanovanji, pripravna za obrt. K hiši spada kos zemlje. — Naslov pove uprava lista pod št. 2912.

Vinska klet

s skladiščem za sode ozir. primernim dvoriščem v Ljubljani se išče za takoj ali pozneje. Ponudbe na Anončni zavod DRAGO BDESLJAK & DRUG, Ljubljana, Sodna ulica 5. 2889

Moko

prvovrstnih baških in banatskih mlinov nudi po najnižjih dnevnih cenah iz svojega skladišča v Zagrebu veletrgovina moke VJEKOSLAV WIELAND in DRUG, Zagreb, Ilica 191. Telefon 6—43.

Pozor! CENEJŠE MESO! Pozor!

Cenjene konsumente in gostilničarje obveščamo, da bomo prodajali

Ia. GOVEJE MESO

od te sobote dalje v mesnici na Sv. Jakoba nabrežju in na prosti stojnici po

28 in 30 kron 1 kg,

na stojnici »Nakupovalne zadruge« za Mahrovim zidom pod kostanjem pa po

22 in 24 kron 1 kg.

P. n. občinstvo nadalje opozarjamo na naše Ia. mesne in klobasne izdelke in suho meso, kar prodajamo po nizkih cenah na drobno v lastni prodajalni v Stritarjevi ulici, ozir. na debelo v tovarni na Zelenem hribu. Centralna vnovčevalnica.

Edina tvornica le stroke v Jugoslaviji!	Najnižje cene! Najnižje cene! VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju Izdeluje prvovrstne podpetnike. Čisto domače podjetje!
---	---